

FORUM

NAUCZYCIELSKIE

PIOTRKOWSKI KWARTALNIK OŚWIATOWY

Uczenie się przez całe życie jako
sposób na karierę... *str. 5*

Podsumowanie konkursu pięknego
czytania „Książka mówi”... *str. 8*

Karnawał czas zacząć... *str. 15*

NUMER

106

ISSN 2719-6135

Pełnych miłości,

szczęścia, wiary
i nigdy niegasnącej nadziei.
Gorących w sercach,
pachnących choinką,
białych i mroźnych
Świąt Bożego Narodzenia!

życzą

Dyrekcja i Pracownicy Centrum Rozwoju Edukacji
Województwa Łódzkiego
w Piotrkowie Trybunalskim

województwo
łódzkie

Jednostka organizacyjna
Samorządu
Województwa Łódzkiego

Co w numerze?

Zima za oknem, wreszcie spadł śnieg i zrobiło się jaśniej, mimo, że słońce wstaje późno. W szkołach okres świątecznej gorączki miesza się z wystawianiem stopni. A w perspektywie ferii... Ale przecież nauczyciel – to osoba wciąż otwarta na pozyskiwanie nowych umiejętności i wzbogacanie wiedzy, nawet w okresie wytężonej pracy.

Naszych Czytelników chcemy zainteresować projektami, których jesteśmy współrealizatorami. Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim dostrzega rolę całościowego uczenia się i bardzo aktywnie włączyło się w działania w tym obszarze. O projekcie pt. „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych” możecie Państwo przeczytać w artykule Daniela Pietrzaka.

Zapowiadamy również realizację zajęć w ramach wsparcia dyrektorów szkół i placówek oświatowych w procesie zarządzania pod nazwą Projekt Dyrektor.

„Wektory życia” to zajęcia psychoedukacyjne służące kształtowaniu postaw prozdrowotnych i prorodzinnych – informacja o tych zajęciach w artykule Aliny Rataj.

Miałem okazję uczestniczyć międzynarodowym zlocie poetów w Wilnie, a przy okazji odwiedziłem kilka polskich szkół, w których prowadziłem lekcje i spotkałem się z nauczycielami i uczniami. Swoje refleksje przedstawiam w artykule „Wilno – kolebka romantyzmu polskiego – europejskim miastem literatów”.

A jeśli o wyjazdach mowa, to wiele szkół może się pochwalić współpracą międzynarodową. O doświadczeniach jednej z tych szkół traktuje tekst Wioletty Leśniewskiej. Zachęcam inne szkoły do prezentacji swoich dokonań i sukcesów.

Zakończyła się właśnie IV edycja konkursu pięknego czytania „Książka mówi”. Prezentujemy nazwiska laureatów i oczywiście im gratulujemy, ale także gratulacje należą się nauczycielom, których wkład w przygotowanie uczniów jest nieoceniony.

A że karnawał zbliża się wielkimi krokami, podajemy propozycje książek, które pomogą przeprowadzić pomysłowe, ciekawe i pełne radości przedstawienia na różne okazje, m. in. na karnawał.

Jak zawsze czekamy na Państwa artykuły, informacje, fotografie, relacje z tego, co robicie, co dzieje się wokół Was. W imieniu Redakcji zachęcam Państwa do nadsyłania materiałów do kolejnych numerów.

Witold Stawski
Redaktor naczelny FN

Spis Treści

Uczenie się przez całe życie jako sposób na karierę - *Daniel Pietrzak*

str. 5

Projekt dyrektor - *Andrzej Popłoński*

str. 7

Wektory życia - *Alina Rataj*

str. 7

IV edycja konkursu pięknego czytania „Książka mówi” -
Sylwia Kubicka

str. 8

Wilno – kolebka romantyzmu polskiego – europejskim miastem
literatów - *Witold Stawski*

str. 11

„Podróżować to żyć” – wyjazdy zagraniczne uczniów ZSP nr 1
w Piotrkowie Trybunalskim - *Wioletta Leśniewska*

str. 13

Biblioteka Pedagogiczna Centrum Rozwoju Edukacji WŁ
w Piotrkowie Trybunalskim poleca... Karnawał czas zacząć... -
Katarzyna Dębińska

str. 15

Wydawca: Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim
ul. Wojska Polskiego 2, 97-300 Piotrków Trybunalski

Skład redakcji: Iwona Buchalska, Iwona Gawron, Aldona Kacpura, Dagmara Roszkowska – sekretarz redakcji,
Sylwia Kubicka, Sylwia Madalińska, Anna Maliszewska, Dagmara Roszkowska, Witold Stawski – red. naczelny.

Kontakt z redakcją: forumnauczycielskie@crepiotrkow.edu.pl
Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów przesłanych tekstów.

Uczenie się przez całe życie jako sposób na karierę

Geneza zainteresowania człowieka otaczającym światem jest tożsama z początkiem ludzkości jako takiej. Dążenie do poznawania otoczenia i rozumienia prawideł, jakimi się ono rządzi, leżało i leży u źródeł wszelkiego postępu. Postęp zaś to bezpośrednia pochodna zdobywania wiedzy, umiejętności, kolejnych doświadczeń, a więc i nauki. Od zarania dziejów ludzie obserwowali świat, dostrzegali zachodzące w nim zjawiska, starając się je zgłębić, zrozumieć. Uczenie się stanowi przecież proces poznawczy. Tak powstawały wynalazki, przełomowe odkrycia, tak rodziły się kolejne znane nam z kart historii cywilizacje. Bez dążenia do nauki, bez dążenia do poznania świata nie byłoby ani starożytnej Babilonii, ani Egiptu doby piramid, ani Grecji z jej fenomenalnymi osiągnięciami w każdej niemal dziedzinie, o Imperium Romanum nie wspominając. A to przecież nasze europejskie korzenie. Już od czasów starożytnych dzięki wynalezieniu pisma gromadzono zdobytą wiedzę, korzystano z niej ku chwale społeczeństw i w drodze do coraz doskonalszego rozwoju i postępu. Późniejsza doba renesansu to także doskonały przykład, jak naukę postawiono na piedestale, dostrzegając wagę uczenia się i rozwoju. To właśnie wówczas, w okresie odrodzenia, po raz pierwszy ludzkość dostrzegła, jak ważna dla jej rozwoju jest edukacja, nauka, dążenie do poznawania tego, co nieodkryte. Gdyby nie wymienione tendencje, Krzysztof Kolumb pozostałby zapewne tylko jednym z wielu kupców, Leonardo da Vinci zaś zarabiałby na życie jako prowincjonalny notariusz, idąc po prostu w ślady swego ojca. Nikt dzisiaj nie kojarzyłby ich imion.

Współcześnie, żyjąc u progu drugiej ćwierci XXI wieku, jesteśmy otoczeni przez tysiące zdobywcy nauki, techniki, mając bodaj cały świat u swoich stóp. W realnej i mierzalnej już perspektywie rysuje się przed nami podbój kosmosu. I nadal dostrzegamy niebagatelną rolę uczenia się. Zawsze jest coś nowego do poznania. Zdobywając kolejny szczebelek wiedzy, kompetencji i umiejętności, dostrzegamy przed sobą następny.

W ostatnich dekadach doniosła rola przypadła idei uczenia się przez całe życie, czyli - stosując uniwersalną terminologię - idea lifelong learning (LLL). Dostrzeżliśmy, jako społeczeństwa, że proces nauki to nie tylko mozolne zdobywanie wiedzy w instytucjonalnym systemie edukacji w młodym wieku na kolejnych poziomach - przedszkolnym, szkolnym, akademickim. Proces ten nie dotyczy tylko dzieci i młodzieży. LLL to uczenie się przez całe życie, to edukacja również pozaformalna. Proces ten dotyczy ludzi w każdym wieku, znajdujących się na każdym poziomie poznawczym, na każdym etapie edukacji. Lifelong learning to idea uczenia się całościowego. Zakłada ona permanentny proces zdobywania kompetencji. Kompetencji miękkich, osobistych, oraz tych twardych, stricte zawodowych.

Odbywa się on nie tylko w systemie szkolnym, ale także już po jego ukończeniu. Kształcenie ustawiczne, bo i tak możemy określać LLL, to spojrzenie na edukację jako immanentny element życia człowieka. Unia Europejska, ONZ - to instytucje, które od lat promują tę ideę. Jednym z głównych celów tak dobrze znanego nam Europejskiego Funduszu Społecznego jest wspieranie idei całościowego uczenia się. Przyporządkowanych jest mu wiele projektów społecznych realizowanych przy wsparciu EFS. Podobnie - uczenie się, doskonalenie, mobilność stanowią jeden z filarów przyjętej przez UE tzw. strategii lizbońskiej. Najlepszy przykład stanowią choćby tak popularne w szkołach programy, jak Leonardo da Vinci czy Comenius. W kolejnych edycjach tysiące uczniów i nauczycieli skorzystało z możliwości podniesienia kompetencji dzięki zagranicznym wyjazdom stażowym.

Co daje nam uczenie się przez całe życie? Przede wszystkim korzysta na nim jednostka. Docelowo zaś zyskujemy wszyscy jako społeczeństwo. Jednostka podnosi swoje kwalifikacje zawodowe, staje się coraz lepszym i bardziej kompetentnym fachowcem. Społeczeństwo, kraj - zyskuje coraz lepszych fachowców, sprawny rynek pracy. Ideę LLL stanowi także gotowość do skutecznej zmiany kwalifikacji zawodowych. Sytuacja, w której pracownik spędza całe swoje zawodowe życie w jednej firmie, na jednym stanowisku, stanowi obecnie rzadkość. Współczesny dynamiczny świat wymusza wręcz na nas gotowość do zmian. A ta wiąże się najczęściej z koniecznością zdobywania nowych kompetencji i poszerzania tych już posiadanych. Co jest kluczowe dla zrozumienia koncepcji uczenia się przez całe życie - wiek nie ma tu większego znaczenia. Uczymy się, mając lat pięć-dwadzieścia pięć-pięćdziesiąt pięć, ale i osiągając wiek emerytalny. Jedyłą barierą stanowi stan naszych neuronów oraz poziom motywacji. Okres pandemii Covid 19 i ograniczeń z nią związanych, paradoksalnie, znacząco ułatwił realizowanie idei LLL. Stało się to dzięki dynamicznemu rozwojowi i popularyzacji technologii zdalnej komunikacji, a więc i e-learningu. Ten skok technologiczny oraz związana z tym zmiana nawyków zostały wymuszone ograniczeniami i obostrzeniami związanymi z pandemią. Zdalna nauka i niejednokrotnie także zdalna forma świadczenia pracy stanowiły w roku 2020 konieczność. Nastąpiło wtedy radykalne przewartościowanie idei aktywności edukacyjnych. Zdalne opcje zdobywania wiedzy (e-learning) były, rzecz jasna, obecne na rynku już dużo wcześniej, niemniej przełomowy pod tym względem wspomniany rok 2020 przyniósł ich niewyobrażalną wręcz popularyzację i rozwój. Ich dostępność stała się powszechna. Ówczesna konieczność stanowi obecnie szansę. A zdalna forma edukacji (świadczenia pracy zresztą również) to przecież ogromne ułatwienie dla wielu osób. Również (a może przede wszystkim) dla tych dotąd wykluczonych, choćby z powodu niepełnosprawności ruchowej czy ograniczonej z racji

zaawansowanego wieku mobilności, osób wychowujących małe dzieci etc. Obecnie można zdobywać i poszerzać kwalifikacje mając siedemdziesiąt lat, siedząc na wózku we własnym domu. Wystarczy tylko (albo aż) chcieć. Świadomy człowiek AD 2023 czuje potrzebę stawiania się coraz lepszym, poznawania oraz uczenia się. Idea LLL jeszcze nigdy nie była tak bardzo w zasięgu ręki.

Uczenie się przez całe życie, obok zdobywania kompetencji zawodowych, to także permanentny rozwój kompetencji miękkich, osobistych, społecznych. Dla pracodawców, obok kwalifikacji twardych, zawodowych, istotne są również te miękkie, związane z komunikacją, kreatywnością, otwartością na nowe technologie, radzeniem sobie ze stresem. Fundamentalną miękką umiejętnością na współczesnym rynku pracy stanowi elastyczność, gotowość na zmiany. Bardzo często to ta sfera decyduje o sukcesie bądź porażce w zawodzie. Musimy się doskonalić, rozwijać, nierzadko też dokonywać kompletnej zmiany kwalifikacji zawodowych. To wszystko stanowi domenę lifelong learning. Można i warto być na to gotowym w każdym wieku, na każdym etapie swojego zawodowego rozwoju. Przedstawiony niedawno przez „Rzeczpospolitą” raport Future Collars i Amazon „Reskilling - przebranżowienie oczami Polaków” (<https://www.rp.pl/poszukiwanie-pracy/art39339321-rewolucja-na-ryнку-pracy-ponad-polo-wa-polakow-mysli-o-nowej-branzy>) rysuje pozytywny obraz Polaków w tym kontekście. Zmianę branży rozważa 56% respondentów. Badanie objęło we wrześniu 2023 roku 1100 dorosłych Polek i Polaków w wieku od 30 do 59 lat. Spośród nich 851 osób były to osoby pracujące. Gotowość do zmiany była wyższa u kobiet. Dla 57% spośród osób deklarujących chęć przebranżowienia główną motywację stanowi nie lęk przed utratą pracy, ale niesatysfakcjonujące zarobki, dla 19% zaś - zła atmosfera w pracy.

Stopa bezrobocia w Polsce wynosiła we wrześniu 2023 roku zaledwie 5%. Wskaźnik ten stanowi bardzo bezpieczną wartość. W zasadzie bowiem każdy, kto chce pracować, jest w stanie znaleźć zatrudnienie. Kluczem do tego jest znajomość nie tylko własnych zasobów (kompetencji twardych i miękkich), ale i świadomość deficytów. Przez deficyty rozumieć należy w tym kontekście brak poszukiwanych przez pracodawców kwalifikacji lub ich niedobór. Naprzeciw zapotrzebowaniu na ich nabywanie czy uzupełnianie w każdym wieku wychodzi właśnie idea LLL. Lokalny rynek pracy nie zawsze daje przecież możliwość pracy w wyuczonym zawodzie. Nierzadko trzeba się przekwalifikować. Uczenie się przez całe życie stanowi właśnie sedno tego procesu.

Zawód nauczyciela stanowi doskonały przykład profesji, która wymaga poszerzania już posiadanych kwalifikacji. Wymusza to nie tylko proces awansu zawodowego, ale i dążenie do bycia coraz

lepszym i bardziej kompetentnym pracownikiem. Podobnie sfera IT. Dla najmłodszego pokolenia to kompetencje oczywiste, niemal wrodzone. Dla pokolenia bardziej dojrzałego już niekoniecznie. Chcąc stanowić autorytet dla swoich uczniów, nauczyciele absolutnie nie mogą sobie pozwolić na pozostanie w tyle.

Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim dostrzega rolę całościowego uczenia się i bardzo aktywnie włączyło się w działania w tym obszarze. Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego dostrzega i docenia potencjał merytoryczny kierownictwa i kadry piotrkowskiego CRE oraz jej doświadczenie na rynku edukacyjnym. Nasza instytucja została współrealizatorem projektu „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Krajowego Planu Odbudowy, a realizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego. Odpowiada on na założenia Zintegrowanej Strategii Umiejętności - ZSU 2030 - na poziomie województwa łódzkiego. Działania projektu rozpisane zostały na lata 2023-2026. Jego założenia kładą nacisk na wypracowanie na terenie województwa łódzkiego efektywnej sieci współpracy szkolnych doradców zawodowych, uruchomienie strony internetowej łączącej doradców, szkoły podstawowe, ponadpodstawowe, wyższe oraz pracodawców i - kluczowych tutaj - uczniów. Ponadto w jego ramach zawiera się organizowanie festiwali, konkursów branżowych i innych wydarzeń promujących najbardziej perspektywiczne i związane z naszym województwem branże. Powstanie przewodnik dobrych praktyk dotyczący współpracy placówek edukacyjnych i przedsiębiorców. Wypracowana zostanie strategia rozwoju szkolnictwa zawodowego w województwie łódzkim, ale także zostanie podjętych wiele działań aktywizujących osoby starsze. Cel projektu stanowi promowanie pracy zawodowej jako źródła sukcesu, ponadto promowanie szkolnictwa zawodowego - niejednokrotnie zaniedbywanego dotąd i niedocenianego. Powstał i już z powodzeniem funkcjonuje Wojewódzki Zespół Koordynacji, koordynujący politykę uczenia się przez całe życie, w tym kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego i uczenia się dorosłych. Opracowana zostanie wreszcie diagnoza stanu i poziomu kompetencji zawodowych kadr służb społecznych oraz monitoring podaży szkolnictwa zawodowego i wyższego w zawodach pomocowych. Wszystkie te działania wiążą się nierozdzielnie z ideą uczenia się przez całe życie.

Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim zaprosi państwa w ramach działań projektowych w najbliższych latach na konferencje promujące idee LLL oraz popularyzujące szkolne doradztwo

zawodowe jako klucz do kariery zawodowej. Warto powtórzyć, iż swoje działania kierujemy w tym aspekcie nie tylko w stronę uczniów, studentów, pracowników edukacji, pracodawców, ale także do osób dojrzałych, w tym seniorów. Idea uczenia się przez całe życie wszak zobowiązuje. Na rozwijanie kariery zawodowej nigdy nie jest za późno. Wspomniany projekt z pewnością bardzo to ułatwi.

Źródła:

<https://hcmdeck.com/blog/lifelong-learning/>

<https://gazeta.sgh.waw.pl/po-prostu-ekonomia/lifelong-learning-dlaczego-warto-uczyc-sie-przez-cale-zycie>

https://pl.wikipedia.org/wiki/Historia_nauki

<https://www.europarl.europa.eu/highlights/pl/1001.html>

<https://barometrzwodow.pl/>

<https://www.rp.pl/poszukiwanie-pracy/art39339321-rewolucja-na-rynku-pracy-ponad-polowa-polakow-mysli-o-nowej-branzy>

https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2021/K_152_21.PDF

Daniel Pietrzak
CRE WŁ w Piotrkowie Tryb.

Projekt dyrektor

PROJEKT DYREKTOR

Województwo Łódzkie we współpracy z Kuratorium Oświaty w Łodzi opracowało koncept wsparcia dyrektorów szkół i placówek oświatowych w procesie zarządzania pod nazwą Projekt Dyrektor. Jest on skierowany do kadry zarządzającej: dyrektorów i wicedyrektorów, szczególnie tych, którzy funkcję kierowniczą pełnią pierwszą kadencję.

Projekt Dyrektor to cykl bezpłatnych szkoleń doskonalących dla kadry kierowniczej województwa łódzkiego zaplanowanych do końca kolejnego roku szkolnego, realizowanych we wszystkich Centrach Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego. Spotkania będą miały formę seminariów, konferencji, szkoleń lub warsztatów, podczas których uczestnicy będą mieli okazję poznania przydatnych w pracy zagadnień prezentowanych przez ekspertów.

Centrum Rozwoju i Edukacji Województwa Łódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim zaprasza do udziału w konferencji: „Procedura niebieskiej karty - nakazy i zakazy sprawcy”, która odbędzie się 16.01.2024 r. w godz. 10.00-12.00 przy ul. Wojska Polskiego 2.

Drugą propozycją jest szkolenie: „Narkotyki - walizka edukacyjna”. Jego termin to dzień 22.02.2024 r., w godz. 10.00-12.00, również przy ul. Wojska Polskiego 2.

Obydwie formy przeprowadzą funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Piotrkowie Trybunalskim.

Zapisy można realizować pod adresami mailowymi: biuro@crepiotrkow.edu.pl wicedyrektor.a.poplonski@crepiotrkow.edu.pl

Celem zapoznania się z pozostałą ofertą szkoleń, zapraszamy do odwiedzania stron WWW jednostek CRE w Łodzi, Sieradzu, Skierniewicach i Zgierzu.

Andrzej Popłoński
wicedyrektor CRE WŁ
w Piotrkowie Trybunalskim

Program warsztatów psycho- edukacyjnych dla młodzieży „Wektory życia”

W grudniu w Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim rozpoczęły się szkolenia dla nauczycieli szkół ponadpodstawowych przygotowujące do poprowadzenia cyklu warsztatów psychoedukacyjnych dla młodzieży „Wektory życia”.

Projekt jest wynikiem realizacji zadania wynikającego z rządowego programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, priorytet V. Koordynacja, edukacja, poradnictwo i informacja, Działanie 5.5. Świadome i odpowiedzialne rodzicielstwo – działania edukacyjne dla młodzieży szkół ponadpodstawowych. Został przygotowany przy współpracy Ministerstwa Edukacji i Nauki z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji.

Program warsztatów to odpowiedź na potrzeby młodzieży dotyczące budowania stabilnych relacji, udanego życia rodzinnego i osobistego poczucia szczęścia - aspektów życia sygnalizowanych jako priorytetowe w systematycznie przeprowadzanych badaniach. Ma na celu kształtowanie umiejętności podejmowania odpowiednich decyzji dotyczących zdrowego stylu życia, sprzyjających zdrowiu prokreacyjnemu, a także wsparcie młodzieży w przygotowaniu do przyszłych ról – małżeńskich i rodzicielskich. „Wektory życia” to zajęcia psychoedukacyjne służące kształtowaniu postaw prozdrowotnych i prorodzinnych, umożliwiających uczestnikom aktywne - z wykorzystaniem archetypu „Odkrywczy - poszukiwacz przygód, wędrowca, który jest głodny wrażeń i nowych doświadczeń” - poszukiwanie odpowiedzi na pytania:

- Jaki wpływ na przyszłość mają dzisiejsze wybory?

- Jak osiągnąć dojrzałość do miłości?
- Jak i po co dbać o płodność oraz zdrowie prokreacyjne?
- Jak przygotować się do rodzicielstwa?
- Jak chronić się przed współczesnymi zagrożeniami?

Nauczyciele podczas 30-godzinnego kursu wysłuchają 7 godzin wykładów specjalistów oraz szczegółowo zapoznają się z formami i metodami pracy z młodzieżą, w tym opartymi na grach edukacyjnych. Otrzymają pokaźny pakiet materiałów do realizacji wszystkich 12 scenariuszy wraz z przydatnymi pozycjami literatury z zakresu wychowania i profilaktyki, oraz dostęp do gier webowych.

Realizacja zajęć z młodzieżą wzbogaci program wychowawczo-profilaktyczny szkoły o działania zapobiegające uzależnieniom, podejmowaniu zachowań ryzykownych i depresji u uczniów. Program „Wektory życia” wychodzi naprzeciw potrzebom młodzieży i jest dla niej szansą na lepsze przygotowanie się do życia w dorosłości. Dla nauczycieli i szkoły to doskonałe narzędzie i pomoc do poszerzenia oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych.

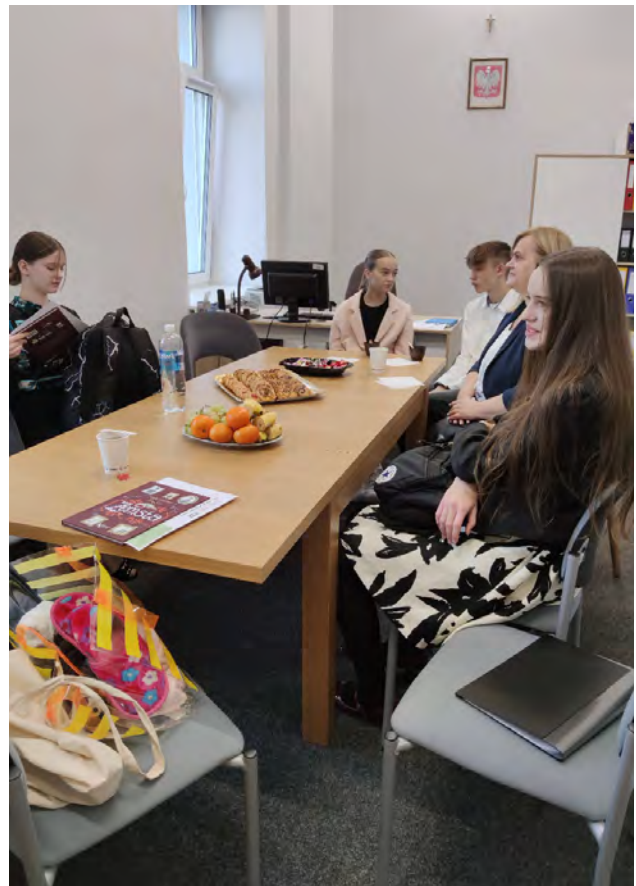
Alina Rataj
konsultant CRE WŁ
w Piotrkowie Trybunalskim

IV edycja konkursu pięknego czytania „Książka mówi”

Departament Sportu i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego oraz Biblioteka Pedagogiczna Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Zgierzu, przy współpracy z bibliotekami z Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim, Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Łodzi, Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Sieradzu i Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Skierniewicach zorganizowały już po raz czwarty konkurs pięknego czytania ph. „Książka mówi”. Był on skierowany do uczniów klas VII–VIII szkół podstawowych oraz młodzieży ze szkół średnich z terenu województwa łódzkiego i miał na celu rozwijanie czytelnictwa poprzez poznanie i upowszechnianie twórczości patronów roku 2023, tj. Wisławy Szymborskiej, Aleksandra Fredry, Włodzimierza Przerwy-Tetmajera i Aleksandry Piłsudskiej. Trwał od 2 października do 1 grudnia 2023 roku i podzielony był na 3 etapy – szkolny, rejonowy oraz wojewódzki.

Etap szkolny odbywał się w poszczególnych placówkach edukacyjnych. Następnie Centra Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego otrzymały karty zgłoszeń uczniów, którzy

zakwalifikowali się do etapu rejonowego. Komisje konkursowe wyłoniły po 5 laureatów w każdej kategorii wiekowej.

zakwalifikowali się do etapu rejonowego. Komisje konkursowe wyłoniły po 5 laureatów w każdej kategorii wiekowej.

Etap rejonowy w Centrum Rozwoju Edukacji w Piotrkowie Trybunalskim odbył się 27 października 2023 roku. Wzięło w nim udział 61 uczniów - 43 ze szkół podstawowych i 18 ze szkół ponadpodstawowych. Jury w składzie: Marta Goszczyńska - nauczycielka języka polskiego w Szkole Podstawowej w Wodzinie Prywatnym (przewodnicząca), Sylwia Kubicka - nauczycielka bibliotekarka Centrum Rozwoju Edukacji WŁ w Piotrkowie Trybunalskim oraz Edyta Wróbel - nauczycielka bibliotekarka ze Szkoły Podstawowej nr 10 w Piotrkowie Trybunalskim po wysłuchaniu wystąpień 61 uczestników szkół podstawowych i ponadpodstawowych wyłoniło 10 laureatów etapu rejonowego konkursu pięknego czytania „Książka mówi”, którzy zakwalifikowali się do etapu wojewódzkiego. Są to następujące osoby:

Szkoły podstawowe:

1. Aleksandra Sobczyńska – Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 – Szkoła Podstawowa nr 1 im. Aleksandra Kamińskiego w Tomaszowie Mazowieckim
2. Alan Darczyński – Szkoła Podstawowa w Smardzewicach
3. Maja Darmos – Publiczna Szkoła Podstawowa w Glinniku
4. Antonina Grelowska – Szkoła Podstawowa w Uszczynie
5. Dawid Marcinkowski – Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Bolesława Chrobrego w Radomsku.

Szkoły ponadpodstawowe:

1. Karol Drechna – Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. rtm Witolda Pileckiego w Piotrkowie Trybunalskim
2. Adrian Olszewski – Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. rtm Witolda Pileckiego w Piotrkowie Trybunalskim
3. Zofia Maligłówa – I Liceum Ogólnokształcące im. Feliksa Fabianiego w Radomsku
4. Eryk Wójcik – Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Tomaszowie Mazowieckim
5. Julia Maszczyk – Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. Stanisława Staszica w Radomsku.

Etap wojewódzkiego konkursu „Książka mówi” odbył się w Zgierzu. Na scenie Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia 30 listopada występowali laureaci z klas VII-VIII szkół podstawowych, a 1 grudnia – laureaci ze szkół ponadpodstawowych. Zebranych powitała Lidia Leśniewicz – dyrektor Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Zgierzu, życząc wszystkim uczniom powodzenia. Poszczególne wystąpienia oceniało jury w składzie: Sławomir Piętakiewicz – przedstawiciel Departamentu Sportu i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi, wicedyrektor Anna Urbanek (przewodnicząca) oraz Ewelina Bień – reprezentantki Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Zgierzu, Mariola Soboń – przedstawicielka Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Łodzi, Andrzej Popłoński – wicedyrektor Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim, Elżbieta Kowalska – Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Sieradzu i Mariola Szymczak - Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Skierniewicach. Członkinią jury również była Matylda Paszczenko – aktorka Teatru im. Stefana Jaracza w Łodzi, która swoim występem artystycznym uatrakcyjniła spotkania.

Wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy i piękne wydanie „Zemsty” Aleksandra Fredry. Ponadto zwycięzcy etapu rejonowego odebrali z rąk pani dyrektor Iwony Buchalskiej karty podarunkowe do salonu Empik.

Komisja wyłoniła 6 laureatów nagród oraz przyznała 9 wyróżnień następującym uczestnikom:

Laureaci etapu wojewódzkiego – szkoły podstawowe:

- I. Maciej Domański – Szkoła Podstawowa nr 3 im. 25 Kaliskiej Dywizji Piechoty w Łęczycy
- II. Krzysztof Jagiełło – Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Rawie Mazowieckiej
- III. Wiktoria Grodnicka – Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Kłodzku.

Wyróżnienia – szkoły podstawowe:

1. Matylda Kulesza – Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5 w Łodzi
2. Antonina Wolanin – Szkoła Podstawowa nr 5 w Zgierzu
3. Ignacy Urbański – Szkoła Podstawowa nr 7 im. Orłąt Lwowskich w Łodzi
4. Szymon Wronka – Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 Szkoła Podstawowa nr 6 im. Mikołaja Kopernika w Zduńskiej Woli
5. Alan Darczyński – Szkoła Podstawowa w Smardzewicach.

Laureaci etapu wojewódzkiego – szkoły ponadpodstawowe:

- I. Zofia Kurowska - Samorządowe Liceum Ogólnokształcące im. Romualda Traugutta w Zgierzu
- II. Zofia Maligłówa - I Liceum Ogólnokształcące im. Feliksa Fabianiego w Radomsku
- III. Dominika Górniak - I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Wielkiego w Łęczycy.

Wyróżnienia – szkoły ponadpodstawowe:

1. Konrad Zawisłak - Zespół Szkół nr 1 im. Jakuba Stefana Cezaka w Zgierzu
2. Antoni Kapusta - I Liceum Ogólnokształcące w Głownie
3. Eryk Oleszczak - Zespół Szkół nr 2 im. prof. Janusza Groszkowskiego w Pabianicach
4. Karol Drechna - Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. rtm. Witolda Pileckiego w Piotrkowie Trybunalskim.

Jury przyznało również **nagrodę specjalną**, którą otrzymał Hubert Lis – uczeń XXIII Liceum Ogólnokształcące im. ks. prof. Józefa Tischnera w Łodzi.

Nagrody w imieniu Marszałka Województwa Łódzkiego Grzegorza Schreibera laureatom wręczyli wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Łódzkiego Zbigniew Linkowski oraz Sławomir Piętańkiewicz – przedstawiciel Departamentu Sportu i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi.

Gratulujemy zwycięzcom i życzymy dalszych sukcesów.

Sylwia Kubicka

nauczycielka bibliotekarka

Biblioteka Pedagogiczna Centrum Rozwoju

Edukacji Wł. w Piotrkowie Tryb.

Wilno – kolebka romantyzmu polskiego – europejskim miastem literatów

Kiedy w grudniu ub. roku dostałem zaproszenie na X Międzynarodowy Zlot Poetów Polskiego Rodowodu – nie wahałem się ani chwili.

15 października, tuż po Dniu Edukacji Narodowej, pojechałem zawieźć kawałek Polski na Litwę. Dawno tam nie byłem, a przecież to kraj bliski mi ze względu na liczne ślady polskości, które kiedyś dostały się do mojej głowy i tam już zostały na trwałe. Byłem ciekaw, jak dziś przemówi do mnie Wilno, czy słychać tam jeszcze polską mowę, czy będę tam intruzem, czy serdecznie witanym gościem?

Przyjechałem po zmroku. Odnalazłem hotel i restaurację „Pan Tadeusz” i poszedłem na spotkanie organizacyjne, aby poznać uczestników zlotu. Zdziwiłem się następnego ranka, kiedy zobaczyłem, że hotel i restauracja to jedynie część kilkupiętrowego, nowoczesnego budynku, który na froncie ma widoczny z daleka napis: Dom Kultury Polskiej. W budynku działa teatr z profesjonalnym nagłośnieniem i oświetleniem, a plakaty pokazują, że co chwilę odbywają się tam duże wydarzenia promujące polską kulturę. Na dwóch piętrach usytuowane są pomieszczenia TVP Wilno. Ośrodek tętni życiem – polskim życiem. Przez cały dzień przewijają się tam mnóstwo ludzi. Byłem już wiele razy na spotkaniach Polonii za granicą: na Węgrzech, w Ukrainie, w Austrii... Wszędzie tam wszyscy cieszyli się, że mają salę, świetlicę, gdzie mogą się spotykać, ale takiego rozmachu jak w Wilnie nigdzie nie widziałem.

Na ulicy, w sklepie, w kawiarni – polskie słowa żyją w symbiozie z litewskimi, pojawiają się jako coś normalnego. Wilno to duże miasto, w którym mieszka ponad pół miliona ludzi. W centralnej części stolicy stoją pamiątki historii, zadbane i odnowione. Przed obrazem Matki Boskiej Ostrobramskiej – cisza i skupienie. To nie pora na tłumy wycieczek. W kościele Świętej Trójcy słychać polskiego księdza. Zaglądam. Wtorkowe popołudnie, a na mszy więcej ludzi niż w Polsce. Przy głównych uliczkach wileńskiej starówki często można spotkać

dwujęzyczne napisy. Pod turystów? Trochę tak, ale mam wrażenie, że nie tylko. Bo wielki baner zapraszający w języku litewskim i polskim na wystawę malarstwa litewskiego malarza – to już nie komercja, a funkcjonująca w naturalny sposób asymilacja.

Zlot Poetów z Polskim Rodowodem odbywał się pod hasłem: „Wilno – kolebka romantyzmu polskiego – europejskim miastem literatów”. Przyjechaliśmy z różnych części Polski – z Warszawy, Krakowa, Gdyni, Poznania, Zakopanego, Suchowoli (geograficznego środka Europy) i z Piotrkowa Trybunalskiego. Zlot prowadziła Apolonia Skakowska – prezes-dyrektor Centrum Kultury Polskiej na Litwie im. St. Moniuszki. Polskiej delegacji przewodniczyła Wanda Stańczak – wiceprezes Stowarzyszenia Autorów Polskich. Rozmowy poetów pełne refleksji, wzruszeń ale i humoru, to esencja naszych spotkań. Teatralne stroje wykorzystywane w monologach i tańcu stanowiły jakże ważną oprawę dla wypowiedzanych słów. Była czytana i śpiewana poezja autorska, wyciskająca łzę i dająca nadzieję.

W teatrze wspomnianego Domu Kultury Polskiej przygotowaliśmy własną część na tzw. galę. Prezentowaliśmy najpierw wiersze z najnowszej antologii SAP pt. „Na krawędzi”, w której ukazały się teksty 87 autorów z Australii, Belgii, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Niderlandów, Portugalii, Litwy,

Czech i Polski. Moje cztery utwory też się tam cichutko schowały.

Cieszyła nas obecność na sali młodzieży, która żywiołowo reagowała na to, co się działo na scenie, a hymn Polonii zaśpiewany przez litewski zespół „Pogoda” wzruszył wszystkich.

Po raz kolejny przekonałem się, jak łatwo ulegamy informacjom płynącym z mediów. Przechowujemy stereotypy, a nawet je rozpowszechniamy na FB czy na Instagramie. To właśnie z telewizji i artykułów w Internecie „dowiedziałem się”, że na Litwie panuje duża niechęć do Polaków. Muszą ukrywać się ze swoją kulturą. Wracałem z gali do swojego pokoju i myślałem - jak dużo jest tutaj Polski, nikt tego nie niszczy, nie wyśmiewa, nie ignoruje. Pewnie w naturalny sposób to będzie zanikać, a kolejne pokolenia będą żyć, odcinając się od historii, tradycji. Może zostaną pamiątki, zdjęcia, piosenki, wiersze. Może przetrwa kilka stowarzyszeń spotykających się coraz rzadziej, może słychać będzie od czasu do czasu polskie słowa. Może zmieni się neon na Domu Kultury Polskiej. Może... ale dziś jest. I władze nie utrudniają, nie przeszkadzają, powiedziałbym – szanują.

Mój kilkudniowy pobyt na Litwie to nie tylko zanurzenie się w hermetyczny świat poetów, to także niezwykle cenny kontakt z dziećmi i młodzieżą. Codziennie tuż po śniadaniu wyjeżdżaliśmy do polskich szkół położonych pod Wilnem. Na Litwie do gimnazjum chodzą dzieci od klasy I do XII (czyli maturalnej). Mieliśmy spotkania z dyrekcją, nauczycielami i wchodziliśmy do klas. Ja zawsze wybierałem te najstarsze roczniki. W jednej ze szkół dyrektorka witając nas powiedziała, że to dla uczniów będzie przeżycie, bo spotkają się z poetą, który pisze, wydaje książki, które ktoś czyta; „przecież Mickiewicz do nich nie przyjdzie, a tu przyjechała reprezentacja polskich poetów”. W klasach odbiorcy słuchali bardzo uważnie wszystkiego, co mówię. Uśmiechali się do mnie, nie przeszkadzali, nie mieli głów opuszczonych nad ekranem komórki, choć czasem ich używali zapalając światełka i kołysząc się do

śpiewanych przez mnie poetyckich przekazów. W oczach widać bardzo dużo, także nieszczerłość. Patrzyłem uważnie, nie zauważyłem zniecierpliwienia, znudzenia, raczej zaciekawienie, cień sympatii. Inni poeci mieli takie same wrażenia, a młodsze dzieci były jeszcze bardziej spontaniczne, chwaliły się śpiewem, przytulały się do prowadzących, zapraszały nas do ponownego przyjazdu.

W gimnazjum w Mickunach poczęstowano nas wierszami i patriotycznymi piosenkami o miłości do Polski. Niemal aktorskie recytacje dzieci wywołały u nas aplauz, jak po superspektaklu. Tu jest wciąż Polska... Szkoły polskie to nowoczesne, świetnie wyposażone placówki. W każdej, którą odwiedziłem, było od 150 do 200 uczniów. Robią wrażenie boiska sportowe, aule na uroczystości szkolne, nagłośnienie, stołówki, pomoce dydaktyczne. Zapewniony jest transport dla dojeżdżających. Uczniowie biorą udział w licznych konkursach i festiwalach o tematyce polskiej... Zamyśliłem się, bo dotąd w żadnym kraju nie spotkałem się z tak dużym wsparciem dla mniejszości narodowej.

Na koniec kilka osobistych refleksji. Przez tych kilka dni pozbierałem trochę jesiennych wrażeń z Litwy. Wszystkie są pozytywne, wesołe, wzruszające, śpiewne jak litewskie „ł”. Obcowałem z ludźmi, którzy zostawili daleko politykę, niezrealizowane recepty i domowe kłopoty. Cieszyliśmy się sobą, poznawaniem drugiego człowieka.

Miałem też tam swoje przysłowiowe pięć minut. Wystąpiłem z muzyczną wersją moich wierszy z najnowszego, niełatwego w odbiorze tomiku „Zatrzymanie”. Muzykę do nich napisał Mirosław Drożdżowski. Zaśpiewać i zagrać solo w teatrze w Wilnie – to przeżycie. Rozdałem książki z poezją Rafała Orlewskiego, Aleksandry Fidziańskiej, Janiny Nożownik i swoją. Zabrałem wrażenia, obrazki, dźwięki, polską zmiękczoną mowę, uśmiechy i błyski w oczach. Zostawiłem kawałek siebie i Polski. Może ktoś weźmie i przechowa...

Witold Stawski
konsultant CRE
w Piotrkowie Trybunalskim

„Podróżować to żyć” – wyjazdy zagraniczne uczniów ZSP nr 1 w Piotrkowie Trybunalskim

Wyjazdy zagraniczne to stały element szkolnego życia w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 1 w Piotrkowie Trybunalskim. Przerwane przez pandemię COVID-19, po jej zakończeniu powróciły ze zdwojoną siłą.

W czerwcu i październiku 2021 r. absolwenci i uczniowie klas technikum odbyli praktyki zawodowe w Rethymno na Krecie, największej greckiej wyspie. Udział w projekcie zrealizowany został ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój (PO WER) w ramach projektu „Międzynarodowa mobilność edukacyjna uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego”.

W roku 2022 uczniowie odwiedzili Włochy, tym razem Bolonia była miejscem, w którym rozwijali swoje zawodowe umiejętności, a pobyt zrealizowany został ze środków Unii Europejskiej. Dobra współpraca z organizacją przyjmującą na Krecie zdecydowała o wyborze Rethymno na miejsce praktyk także w 2023 r.; i tym razem dzięki środkom z Unii Europejskiej uczniowie nie ponosili żadnych kosztów.

Udział w zagranicznej mobilności ma ogromny wpływ na rozwój uczestników. Czterotygodniowe praktyki zapewniają uczniom wystarczająco dużo czasu na doskonalenie kompetencji zawodowych, językowych i interpersonalnych. Rozwijają cechy i umiejętności przydatne w zawodach technicznych: dokładność, spostrzegawczość, systematyczność oraz wyobraźnię przestrzenną, konstrukcyjną i techniczną. Praktyki zagraniczne to także możliwość zapoznania się z wymogami i strukturą europejskiego rynku pracy oraz zdobycia doświadczenia w międzynarodowym środowisku. W ramach praktyk zawodowych technicy informatycy zajmowali się m. in.: digitalizowaniem księgozbioru biblioteki uniwersyteckiej, tworzeniem stron internetowych, modernizacją stanowisk komputerowych, instalowaniem oprogramowania, uczestniczyli w kursach programowania, tworzyli projekty do wydruków 3D. Technicy mechatroniki wykonywali zadania polegające na ustawianiu parametrów maszyn, wymianie czujników, kontrolowaniu ciśnienia w narzędziach pneumatycznych, uczyli się obsługi programu SCADA. Technicy elektronicy zdobywali doświadczenie w firmach zajmujących się naprawą sprzętu elektronicznego: naprawiali hulajnogi elektryczne, radia samochodowe, anteny satelitarne. Technicy elektrycy instalowali systemy fotowoltaiczne, diagnozowali stan oraz naprawiali instalacje elektryczne.

Nabytą wiedzę, umiejętności oraz doświadczenie uczniowie mogą wykorzystać podczas przygotowań do egzaminu w zawodzie, w którym się kształcą, a w przyszłości podczas aplikowania na uczelnie wyższe, jak również podczas poszukiwania pracy.

Praktyki zawodowe to także szansa na poznanie kraju, jego zabytków, kultury i mieszkańców. We Włoszech uczestnicy zwiedzili Florencję, Wenecję, a także znane miejsca w Bolonii (m. in.: Due Torri, Madonna di San Luca, Piazza Maggiore, Via Piella, Piazza del Nettuno, Bazylikę św. Petroniusza, Bazylikę św. Stefana, czy też bolońskie arkady z najstarszym na świecie uniwersytetem). Na Krecie odwiedzili Pałac Knossos, Chanię, poznali najciekawsze miejsca w Rethymno (Fontanna Rimondi, Fortezza, Muzeum Archeologiczne, Uniwersytet Kretański). Dodatkowym atutem pobytu na Krecie była możliwość odwiedzenia kilku obszarów objętych programem Natura 2000: Wyspa Elafonisi, Wąwóz Topolia, Matala, Wąwóz Patsos. Realizowany program umożliwił poznanie tła historyczno-kulturowego odwiedzanych miejsc, a codzienne kontakty z mieszkańcami niewątpliwie miały wpływ na zwiększenie tolerancji oraz otwartości na inne kultury.

Praktyki zawodowe to niejedyny typ zagranicznych wyjazdów organizowanych dla uczniów ZSP nr 1. W kwietniu i czerwcu 2022 r. uczniowie klas liceum uczestniczyli w projekcie „Sportowe wyzwanie na polsko-greckim szlaku umiejętności kluczowych”, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej. I tym razem uczniowie wybrali się do Grecji, do miejscowości Tolo i Nafplio na Peloponezie.

Podczas pobytu w Nafplio uczniowie z Polski wraz z uczniami z Grecji uczestniczyli w realizacji programu, który obejmował udział w warsztatach integracyjnych, zajęciach praktycznych dotyczących połączenia sportu z różnymi dziedzinami nauki, potencjału sportowego i moralnego aspektu dopingowania, zasad zbilansowanej diety i jej wpływu na ludzki organizm (praktyczny udział w warsztatach kulinarnych), międzynarodowego języka sportu, a także procesów psychologicznych związanych z motywacją oraz sposobów radzenia sobie z porażkami. Poza tym odwiedzili miejsca znane z greckiej historii i literatury, w tym: Mykeny, Epidauros, cypel Asini, Kanał Koryncki.

Kolejny rodzaj zagranicznych wyjazdów to wymiany szkolne. W 2022 r. dzięki dofinansowaniu otrzymanemu od organizacji Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży udało się zorganizować wymianę uczniów z niemiecką szkołą IGS Seevetal. We wrześniu 2022 r. grupa uczniów z ZSP nr 1 wyjechała do Niemiec, gdzie spędziła tydzień mieszkając z niemieckimi rodzinami i uczestnicząc w zajęciach w niemieckiej szkole. Głównym celem wymiany było poznanie kultury obu krajów z uwzględnieniem różnic i podobieństw kulturowych, obalanie stereotypów i uprzedzeń, a także rozwijanie kompetencji społecznych i językowych uczestników.

Uczniowie z Polski i Niemiec wspólnie wzięli udział w zajęciach, podczas których omawiali oraz w twórczy sposób prezentowali zagadnienia dotyczące wspólnych momentów w historii Polski i Niemiec oraz ich wpływu na obecne stosunki w kontekście europejskim, a także historii migracji oraz praw mniejszości w obu krajach. Czas spędzony w szkole umożliwił uczniom porównanie sposobu prowadzenia zajęć w obu szkołach, np.: w szkole niemieckiej nie ma dzwoneczków, to uczniowie są odpowiedzialni za punktualne przybycie na zajęcia.

Podczas pobytu w Hamburgu uczestnicy poznali różne oblicza miasta, w którym każdy znajdzie coś dla siebie: od nowoczesnego Hafencity i jego słynnej filharmonii, poprzez Muzeum Iluzji, wielokulturowe centrum miasta, aż po rybny targ w hamburskim porcie. Jednym z punktów programu wymiany było Muzeum Emigracji Ballinstadt, prezentujące historię migracji od jej początku aż do dziś.

Kontynuacją współpracy między szkołami, którą rozpoczęła wizyta polskich uczniów w Niemczech, był pobyt niemieckich uczniów w Piotrkowie Trybunalskim, który miał miejsce w czerwcu 2023 r.

Uczestnicy poznali historię, kulturę, obyczaje i życie codzienne w Polsce. Zwiedzili Warszawę, Kraków oraz Łódź - miasta z bogatą, wielokulturową historią. Podczas gry miejskiej w Piotrkowie Trybunalskim, poruszając się Traktem Wielu Kultur, odkrywali ciekawe miejsca, wyszukiwali informacje na temat historii miasta i jego mieszkańców. Bezpośredni kontakt z historią miał znaczny wpływ na zrozumienie polsko-niemieckich relacji,

przełamanie stereotypów oraz budowanie porozumienia na wielu płaszczyznach.

Bardzo ważną częścią polsko-niemieckiej wymiany szkolnej był czas wolny organizowany przez młodzież. To właśnie wtedy pogłębiały się relacje między uczestnikami, zniknęła bariera komunikacyjna i kulturowa. Młodzi ludzie poznali się lepiej i przekonali, jak wiele ich łączy: wspólne zainteresowania, muzyka, a nawet upodobania kulinarne. Chociaż każdy jest na swój sposób inny, wszyscy mają takie same prawa i możliwości.

Wyjazdy zagraniczne, bez względu na ich rodzaj, mają znaczący wpływ na rozwój kompetencji językowych uczniów. Praktyczne wykorzystanie języka wpływa na zwiększenie motywacji do nauki języków obcych. Wzrost poziomu umiejętności językowych uczniów widoczny jest w toku ich dalszej nauki w szkole.

Przebywanie w międzynarodowym środowisku umożliwia uczestnikom również rozwój kompetencji interpersonalnych. Wśród nich wymienić można: większą pewność siebie, umiejętność dokonywania samooceny, umiejętność pracy w zespole, przedsiębiorczość, kreatywność, samodzielność, umiejętność radzenia sobie ze stresem. Uczniowie uczą się odpowiedniego zarządzania czasem, poszukiwania rozwiązań, określania priorytetów, odpowiedzialności za siebie i innych członków zespołu.

Na tym nie kończy się nasza przygoda z podróżowaniem. Kolejne wyjazdy przed uczniami już w 2024 roku.

*Tekst i zdjęcia:
Wioletta Leśniewska*

Biblioteka Pedagogiczna Centrum Rozwoju Edukacji WŁ w Piotrkowie Trybunalskim poleca...

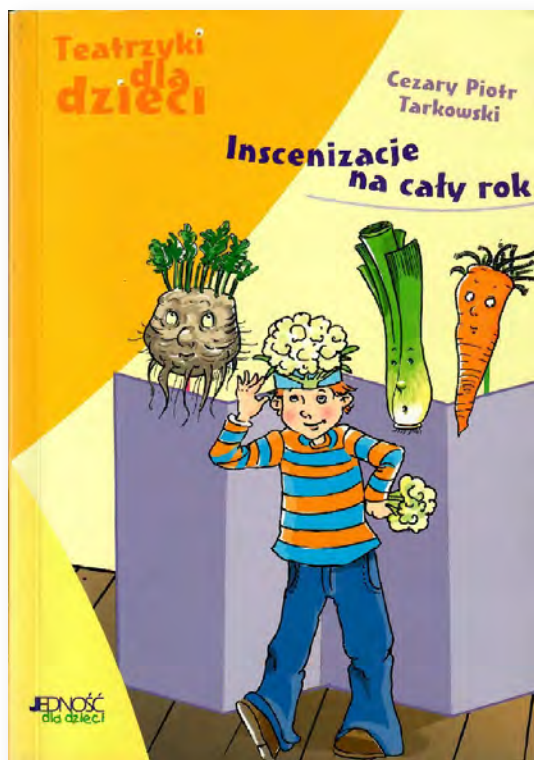
Karnawał czas zacząć...

Proponuję Państwu książki, które pomogą stworzyć z dziećmi pomysły, ciekawe, pełne radości przedstawienia na różne okazje, m. in. na karnawał. Zapraszam do lektury!

Tarkowski Cezary Piotr : Inscenizacje na cały rok [dla przedszkolaków]. - Kielce : Wydawnictwo Jedność, 2006. - s. 95-102 : Miss przedszkola Sygn. 94589

„Inscenizacje na cały rok” to propozycje krótkich przedstawień dla dzieci najmłodszych, czyli przedszkolaków, by mogły one poczuć atmosferę przygotowań i smak występowania na scenie. Zabawne, wierszowane teksty ułatwią dzieciom naukę pamięciową, a ponadto mogą stać się przyczynkiem do późniejszych rozmów o zagadnieniach, które poruszają, np.: bezpieczeństwo

na drodze, grzyby jadalne i trujące w lesie czy dokarmianie ptaków zimą.

Każde opisanie w książce przedstawienie (wydarzenie) - to inny kolor. „Mis przedszkola” to kolor różowy. Autor zawarł w rozdziale najistotniejsze informacje dotyczące postaci występujących w prezentowanej zabawie karnawałowej, wymienił elementy scenografii (oczywiście w kolorze różowym) a także obok ról rozpisanych dla młodych aktorów znalazły się „różowe” didaskalia. Cezary Piotr Tarkowski przedstawił również propozycje prostych do wykonania rekwizytów, przydatnych w realizacji przedstawienia.

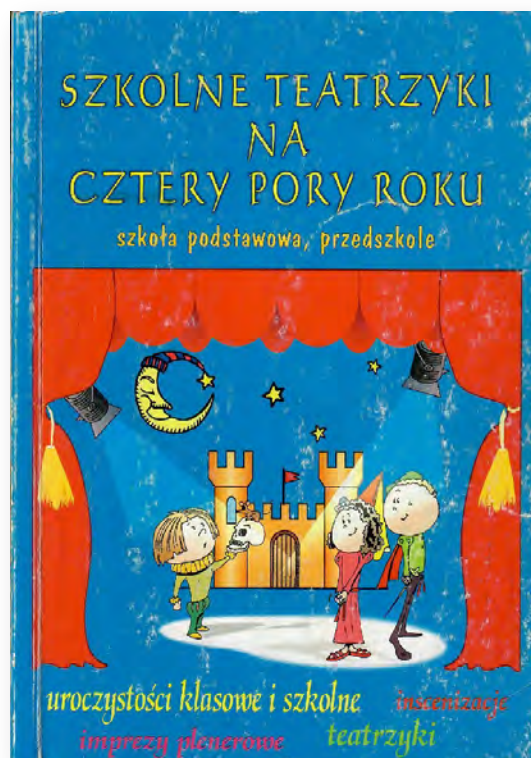
Książka napisana jest w przystępny sposób, a poprzez użycie różnych kolorów, staje się tym bardziej przyjazna dla czytelnika. Polecam!

Zielaskiewicz Katarzyna : Bal karnawałowy z czterema porami roku // W: Szkolne teatrzyki na cztery pory roku : praca zbiorowa : [szkoła podstawowa, przedszkole] / red. Iwona Fechner-Sędzicka. - Toruń : Wydawnictwo „Aker”, [2003]. - S. 75-78 Sygn. 93342, 94570

Książka zawiera zbiór scenariuszy najróżniejszych imprez szkolnych: przedstawień teatralnych, inscenizacji, imprez organizowanych w plenerze, uroczystości klasowych oraz szkolnych. Nauczyciel odnajdzie tu pomysłowe sposoby przygotowania wróżb andrzejkowych, klasowej wigilii, uroczystości z okazji Dnia Babci, obchodów Dnia Ziemi czy rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Zgromadzone w książce scenariusze zostały podzielone na cztery części odpowiadające

terminom poszczególnych uroczystości, przypadającym w ciągu kolejnych pór roku.

Zima to pora, która sprzyja organizowaniu m. in. zabaw karnawałowych. Katarzyna Zielaskiewicz w rozdziale „Bal karnawałowy z czterema porami roku” przedstawia scenariusz zabawy karnawałowej, w której występują dzieci w rolach pór roku oraz przypadających na nie miesięcy.

Opis obejmuje następujący schemat:

1. Miejsce akcji;
2. Scenografia;
3. Wykonawcy i kostiumy;
4. Przebieg:
 - scena I
 - scena II
 - scena IIIwraz z didaskaliaми.

Autorka zadbała, aby opis zawierał dużo szczegółów, które mogą przyczynić się do stworzenia przez nauczyciela i jego podopiecznych udanych inscenizacji. Polecam!

Lewandowska Barbara : Jak karnawał to karnawał // W: Inscenizacje pełne radości dla klas 1-3 [szkoły podstawowej] / wybór i oprac. Ryszard Przymus. - Łódź : Wydawnictwo „Juka”, 1995. - S. 62-67 Sygn. 79555

„A teraz gasną światła,
rozsuwa się kurtyna...
za kilka chwil i karteek – NASZ TEATR się zaczyna!”

Tak Ryszard Przymus zachęca do skorzystania z pozycji, w której przedstawia wybrane przez siebie

inscenizacje dla klas I-III szkoły podstawowej o różnorodnej tematyce. Można tu znaleźć m. in. scenariusze przedstawień związanych z obchodami Dnia Niepodległości, Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet, Dnia Matki czy zakończenia roku szkolnego. W książce tej nie mogło zabraknąć także scenariusza zabawy karnawałowej o tytule: „Jak karnawał, to karnawał”. Jego autorka – Barbara Lewandowska proponuje zorganizowanie zabawy karnawałowej, która może się rozpocząć nawet w małej sali lekcyjnej (dzieci siedzą w ławkach) - co niejednokrotnie stanowi realia szkolne - więc informacje te mogą być bardzo przydatne dla nauczycieli. Pod scenariuszem zostały zamieszczone rysunki poszczególnych rekwizytów.

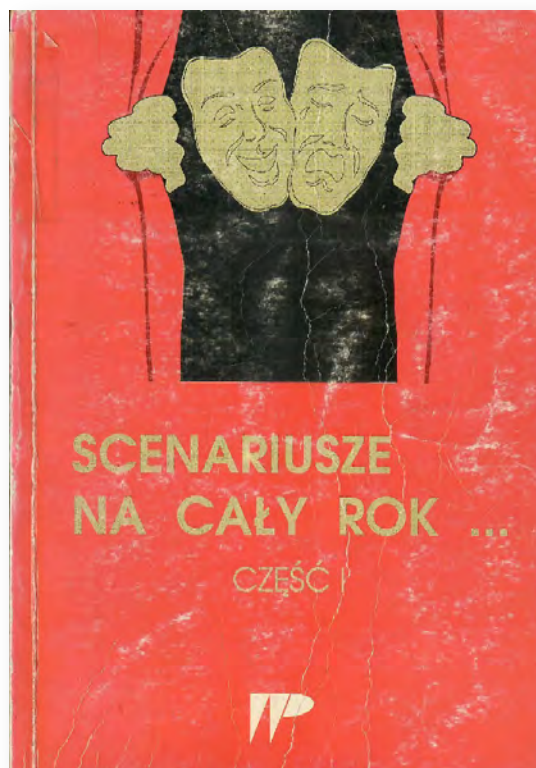

*„Skończona inscenizacja,
opadła kurtyna...
Ale nowe przedstawienie
w Tobie się zaczyna!
Znów przeżywasz, znowu myślisz,
śmiejesz się i wzruszasz.
I na scenę wyobraźni
odważnie wyruszasz.
Miej swój TEATR i odwiedzaj
aktorów na scenach,
by powtarzać i odmieniać
wraz z nimi marzenia”.*

Chmielewska Teresa : Uśmiech karnawałowy dla najmłodszych i najstarszych (scenariusz imprezy karnawałowej) [dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej] // W: Scenariusze na cały rok... : (szkolne uroczystości, imprezy, widowiska). Cz. 1 / red. Elżbieta Doroszkiewicz, Krystyna Staszewska. - Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, 1995. - S. 7-22 Sygn. 80357, 80359, 80361

Scenariusze zostały podzielone na trzy bloki tematyczne:

1. Scenariusze okolicznościowe i okazjonalne.
2. Inscenizacje obrzędów świątecznych.
3. Widowiska oparte na motywach literackich i historycznych.

Jeden z rozdziałów w bloku I poświęcony został świętowaniu karnawału. Teresa Chmielewska we wstępie opisała cel imprezy (obchody Dnia Babci połączone z zabawą karnawałową) oraz uczestników (dzieci w młodszym wieku szkolnym i seniorki z Państwowego Domu Rencistów). Następnie przedstawiła przygotowania do imprezy, które dotyczyły: zadbania o poczęstunek, udekorowania świetlicy (to miejsce zabawy karnawałowej), nauki tekstów i melodii prezentowanych piosenek, rekwizytów potrzebnych do konkursów, nagród, kostiumów, oprawy muzycznej, a także zaproszeń dla gości. Wreszcie część trzecia scenariusza – to opis przebiegu imprezy karnawałowej (teksty do recytacji, teksty piosenek, opisy zabaw, konkursów).

Na zakończenie autorka zamieściła bibliografię. Polecam!

Opracowanie:
Sylwia Kubicka